

Neo-Ottomanism in Turkish Foreign Policy and Changes during the Erdoğan era

Autor: Vladimír Hurych

Abstrakt

V listopadových volbách roku 2002 zaznamenala nově vzniklá Strana spravedlnosti a rozvoje (AKP) masivní volební vítězství, které významným způsobem přepsalo dosavadní převládající zahraničně politickou identitu země. Strana AKP založená na islámských hodnotách v čele s jejími leadery Recepem Tayyipem Erdoğanem, Abdullahem Gulem a Ahmetem Davutoğlu spustili rozsáhlou transformaci turecké společnosti a začali prosazovat hospodářské tržně orientované reformy a zdůrazňovali roli demokratických institucí a možného budoucího členství v Evropské unii. Nová vládní garnitura AKP také přímo změnila zahraničně politickou identitu – tzv. neoottomanismus. Tento koncept pramení v 90. letech ve snaze bývalého prezidenta Turguta Özala, který se již odvolával na historické, kulturní a náboženské dědictví Osmanské říše. S ohledem na měnící se domácí identitu, neoottomanismus vládnoucí strany sloužil jako ideologické vodítko pro postupnou změnu zahraničněpolitické identity s důrazem na islámský narativ a prostředky tzv. soft power. Práce analyzuje jak nová vláda AKP po roce 2002 redefinovala roli Turecka s ohledem na geopolitickou pozici země na Blízkém východě. Turecko upozorňuje na svůj význam a roli regionální mocnosti, která se nachází na rozcestí mnoha kultur a geopolitických zájmů. Otázkou je, do jaké míry vlády AKP změnili zahraničně politickou identitu Turecka za pomoci neoottomanismu a jak je tento koncept schopný čelit nedávné nepříznivé domácí i zahraniční situaci.